

Oversiktlig om akuttpsykiatri

Stein Opjordsmoen Ilner
Akuttpsykiatri
 214 s. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2012.
 Pris NOK 345
 ISBN 978-82-05-41216-3

Forfatteren er en erfaren forsker og kliniker, og læreboken er ment å gi en innføring i akutte situasjoner som kan oppstå ved psykisk lidelse. Målgruppen er først og fremst leger, psykologer og sykepleiere.

Layouten er nøktern, og innholdsfortegnelsen er oversiktlig. Det er ingen farger, og bare noe bruk av tabeller og oversikter. De kliniske eksemplene som er skilt ut med grå bakgrunn, gjør boken leservennlig. Historier fra virkeligheten gir en god klinisk forankring for den oppdaterte kunnskapen vi presenteres for.

Det er først en oversikt over undersøkelse og utredning, før en rekke sykdomskapitler avløser hverandre. Kapitlet om psykose er det mest omfattende. Det har sin bakgrunn både i pasientgrunnlaget for akuttposter og at det er et tema som trenger plass for å bli grundig belyst. For klinikere i en akuttpost vil kapitlene om rusmisbruk, graviditet og spesielle problemstillinger være nyttig. Både yngre pasienter, eldre pasienter, selvmord, selvsykning og vold er eksempler på temaer som blir berørt på en klinikk-nær måte. Lovverket omtales kort i et eget kapittel.

Forfatteren bruker forskning, forståelsesmodeller og klinisk erfaring for å gi en oppdatert oversikt som kan være nyttig i hverdagen. Boken er kanskje aller mest nyttig for dem som ikke jobber med akuttpsykiatri til daglig, men som kan komme i situasjoner hvor kunnskap om dette er både viktig og nødvendig.

Marit Tveito

Alderspsykiatrisk avdeling Tåsen
 Diakonhjemmet Sykehus

Og du drikker vel ikke?

Sven Wåhlin
Alkohol – en fråga för oss i världen
 248 s, tab, ill. Lund: Studentlitteratur, 2012.
 Pris SEK 360
 ISBN 978-91-44-08220-2

Alkoholkonsumet er økende i både Norge og Sverige. Landenes restriktive alkoholpolitikk er under press. Tilgjengeligheten til alkohol er blitt lettere, og prisene er relativt sett lavere. Velstandsøkningen bidrar også til endrede alkoholvaner. Når de regulatoriske tiltakene blir mindre politisk salgbare, flyttes ansvaret for å holde seg innenfor forsvarlige forbruksgrenser over på konsumenten. Og helsetjenesten får et ansvar for å gi befolkningen kunnskap om risiko og hjelp til risikanter.

Forfatteren, en allmennlege med mer enn gjennomsnittlig interesse for alkoholspørsmål, henvender seg til kolleger i praksis. Andelen av befolkningen som er risikobrukere av alkohol, er høy. Tidlig identifisering og enkel intervensjon har vist seg å kunne redusere forbruket. Samtidig vet vi at det kan være vanskelig å få til den gode samtalen om livsvaner det ikke er umiddelbar interesse for å endre.

Foruten en kort innføring i alkoholens historie har boken et oppdatert kapittel om alkoholpolitikk og alkoholvaner i et globalt perspektiv. Ansvaret for å redusere risiko forbundet til alkohol legges i første rekke på politikere, men helsetjenesten har også en rolle med å identifisere og intervenere. Bokens pasientsentrerte innretning gir klinikeren en god innføring i motiverende samtaleteknikk og understreker betydningen av en ikke-moraliserende og empatisk tilnærming. Forfatteren gir en rekke gode råd om praktisk håndtering av risikoforbruk, der pasienten selv må medvirke til endrede vaner. I de siste kapitlene tar han for seg alkoholens farmakologi og innvirkning på ulike sykdomstilstander.

Boken er lettlest, og hvert kapittel har en referanseliste med tips til videre lesing. Den kan være nyttig, både som kunnskapskilde og inspirasjon i kollegagrupper i videre- og etterutdanningen.

Arne Johannesen

Psykiatrisk klinikk
 Sykehuset Telemark